

Socijalizam danas

Glasilo Socijalističke radničke partije Hrvatske

Broj 5 • Godina 1 • rujan 2010. • www.srp.hr

Više nema koristi od cenzure
SRP-ove poruke sve glasnije odjekuju u javnosti **str.3**

Izjave za javnost povodom...
...sugestija Svjetske banke o rebalansu državnog proračuna **str.3**
...osporavanja vjerodostojnosti glasova za referendum o Zakonu o radu **str.4**
...akcije „Srđ je naš“ **str.4**

SRP s radnicima Brodosplita
Tražimo hitnu suzpenziju privatizacije **str.5**

Izjava za javnost
Radnici i građani Splita solidarni: „Ne damo naš škver!“ **str. 6**

Konferencija SRP-a za tisak u Rijeci
Vlast stvara kolonijalnu privrednu strukturu **str. 7**

SRP s radnicama Kamenskog
Nekome zemljište, nekome novac, nekome gladno dijete **str.8**

Otvoreno pismo radnica Kamensko **str.9**

Jedna priča iznutra
„Tjeraj stoku da radi!“ **str.9**

Izjava za javnost povodom posjeta Gianfranca Finia Puli
Fašizam je čedo koje je kapitalizam, u trenutku svoje historijske prevaziđenosti, iznjedrio **str.10**

Apel Svjetskog mirovnog vijeća protiv održavanja NATO summita u Portugalu **str.11**

Okrugli stol
"Merćepovci: Put zločina" **str.13**

I u Hrvatskoj obilježen Među-narodni dan mira
Mir nije odsustvo sukoba **str.13**

Intervju: Maja Jelinčić
„Ne stoji kuća na zemlji, nego na ženi!“ **str.14**

Komentari s povodom:

Ivica Bašić
HDZ – stranka opasnih namjera **str.16**

Tadiša Milošević:
Zakon o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave **str.19**

Socijalizam danas

Glasilo Socijalističke radničke partije Hrvatske

Izlazi jednom mjesечно,
dijeli se besplatno.

Izdavač:

Socijalistička radnička partija
Hrvatske,
Pavla Hatza 14, 10 000 Zagreb

E-mail: srp@srp.hr
tel./fax: +385 (0)1 48 35 340
www.srp.hr

Glavni i odgovorni urednik:
Božidar Dugonjić

Redakcija:

Ranko Adorić, Boris Bogdanić,
Aleksandar Hrastović, Svetozar
Livada, Marin Palaversa, Ivan Tičak,
Dalibor Vidović

Žiro račun broj:
2360000-1101539336

Tiskat:

Željeznička tiskara d.o.o.

“Socijalizam danas” je glasilo Socijalističke radničke partije Hrvatske osnovane 25. listopada 1997. u Zagrebu. SRP okuplja ljudi koji se u Hrvatskoj zalažu za demokratski socijalizam, kakav će se u 21.stoljeću neminovno rađati iz svjetskih i evropskih društvenih kretanja i promjena, pa utoliko neće zaobići ni Hrvatsku. Svoja programska opredjeljenja i praktičnu politiku SRP zasniva na pozitivnim dostignućima i iskustvima socijaldemokratskih, socijalističkih i komunističkih partija i pokreta u svijetu, a posebno na pozitivnim dostignućima radničkog, socijaldemokratskog i komunističkog pokreta u Hrvatskoj i bivšoj Jugoslaviji, te na težnjama i rezultatima u borbi za radničko i društveno samoupravljanje. SRP zastupa interese većine stanovništva koje sredstva za život stiče svojim fizičkim i umnim radom u poljoprivredi, industriji, školstvu, zdravstvu, znanosti, kulturi, upravi i drugim djelatnostima. SRP ima svoje mjesne, općinske, gradske i regionalne organizacije širom Hrvatske, a one djeluju putem svojih klubova i foruma. Omladinski dio SRP-a ima svoje posebno ime: Mladi socijalisti i uživa veliku autonomiju u stranci.

Uvodnik

Ranko Adorić, potpredsjednik SRP-a,
i predsjednik RO SRP-a za Dalmaciju

Promjene! Promjene!

Godina koja se, evo polako, bliži svome kraju, mogla bi lako biti godina početka stvarnih promjena. Ne treba mnogo političke mudrosti, tek zrno zdravog razuma, da se shvati kako živimo pod najštetnijoj vlasti od svih koje su se stoljećima smjenjivale na ovim prostorima, jasno, izuzevši sramno razdoblje tzv. NDH. Ovu lijepu zemlju, njene radišne i poštene ljude, nije devastirao i obezvrijedio nitko koliko mi sami! Nekada smo, u samoupravnom socijalizmu, znali reći: "Časno je bilo živjeti s Titom", syjesni da se oko nas dogadaju jedinstvene, slobodno se može reći, epohalne, revolucionarne, progresivne promjene. Činjenica je da su one, u kratkom razdoblju, potpuno preobrazile polukolonijalnu, zaostalu i ratom razrušenu zemlju, do stupnja srednje razvijenosti (u evropskim razmjerima). Polako, ali sigurno, rasli su životni standard i socijalna sigurnost naših građana. Te su promjene, politički i ekonomski, na svoj način obogatile i svjetsku zajednicu, pa su nas i u inozemstvu poštovali kao principijelne, samo-svojne i originalne.

Sada, nakon dva desetljeća tzv. demokratskih promjena i „blagostanja“ koje smo dobili, možemo samo reći: „Stidim se života u ovakovom društvu“. Zbog ljudi koji su pljeskali kada je nova vlast, dovedena na krilima užarenog nacionализma i klerikalizma, „podvalila“ nehumanu kapitalizam, bez ikakvog otpora. Zbog ljudi koji su pljeskali dok su mnogima oduzimali radna mjesta, njihove tvornice, ugrožavali im egzistenciju, otimali dostojanstvo, perspektivu, a neki i sami život. Zbog ljudi koji su pljeskali dok su nam rasprodavali našu naj vrijedniju imovinu pa, ako hoćete, i državnu samostalnost. Zbog ljudi koji su pljeskali dok su nam oduzimali stanove, elementarna i stečena ljudska i radna prava...samo su uništavali, prodavali, frajavalici...

Danas su prestali pljeskati i oni „najuporniji“ ili najnaivniji. „Došli su i po njih“. Politika destrukcije, nakon svih ovih godina, ostavila je iza sebe demoralizirane i depresivne građane, afere na svakom uglu, kriminal i korupciju bez premca, grabež bez granica. Nepotizam i egoizam nitko ne prijeći, kriza snažno potresa društvo i svakodnevno uzrokuje ljudske tragedije.

Po svemu sudeći, u mnogim glavama zazvonilo je zvono na uzubunu! Socijalni protesti i zahtjevi za pravednijim društvenim odnosima nagovještavaju promjene. No, to je sve još nedostatno i nekoherentno. U borbi za svoja prava, plaće, bolje uvjete rada i veću socijalnu sigurnost, treba težiti stvarnim političkim promjenama koje će radnike dovesti u aktivan društveni i ekonomski položaj.

Zato hrabro, na slijedećim izborima smijenimo protagoniste ovog diskriminirajućeg sistema. Dobra politička poluga za taj iskorak je nadohvat ruke – SRP!

Iz stranačkog života

Više nema koristi od cenzure

SRP-ove poruke sve glasnije odjekuju u javnosti

Otkazi se gomilaju, štrajkovi postaju sve učestaliji, a ulice sve nemirnije. Tako je izgledala i „jesenska shema na domaćem programu“ kada su štrajkom glađu protestirale radnice legendarne zagrebačke tvornice Kamensko, a tisuće splitskih škverana demonstriralo ulicama grada pod Marjanom. Reagirali smo, kao i uvijek, promtno. Sazvali smo tiskovnu konferenciju, uputili izjave za javnost, aktivno podržali radnike na terenu, ponudili im pravnu pomoć... Svejedno je uslijedilo nekoliko telefonskih poziva u sjedište stranke – pitaju zašto nas „nigdje nema“. Takav dojam se eto ponekad može steći kada mediji odluče ignorirati nas. Ipak, blokada tog tipa primjenjuje se u sve manjoj mjeri, a svakako sa sve manjim efektom. Teška ekonomski situacija, uz dramatičan porast nejednakosti koja jedan debeli rep distribucije stanovništva gura u neimaštinu i

egzistencijalnu nesigurnost, lišavajući ih svakog društvenog i političkog utjecaja, ipak jača klasnu svest i otvara novi prostor socijalističkoj alternativi i SRP-u. U zahtjevima obespravljenih i ogorčenih hrvatskih radnika sve više se ocrtavaju naša programska načela, a njihove parole počinju zvučati kao SRP-ovi izborni sloganji. Pa ako se nešto onim ranije spoemnutim, u neku ruku državno-sponzoriranim, projektom marginalizacije vanparlamentarnih stranaka i uspije sakriti od šire javnosti, sami radnici i njihove obitelji kojima se svakodnevno obraćamo, ipak znaju za naše naprere i to je najvažnije.

Naše poruke ipak sve glasnije odjekuju u javnosti. Samo je broj posjeta našim web-stranicama posljednjih mjeseci u prosjeku bio za 25 posto veći nego prošlogodišnji, a naš mješevnik je pogledan on-line gotovo dvije tisuće puta. Upiti za naš rad i program su učestaliji, a osjeća se i jači angažman volontera, kao i veći priljev novih članova.

Na koncu, tu je upravo *Socijalizam danas* koji će se pobrinuti da relevantne teme autentične ljevice u Hrvatskoj budu zapažene. O SRP-ovim aktivnostima i drugim temama više na sljedećim stranicama.

Izjava za javnost povodom sugestija Svjetske banke o rebalansu državnog proračuna

Vrijeme je za ozbiljniji otpor

Piše: Ivan Plješa

Ohrabruje činjenica da netko u Hrvatskoj uopće reagira na gubernatorsko ponašanje Svjetske banke i podupiremo protest Matice hrvatskih sindikata (MHS) što Svjetska banka u svojim izjavama „ulazi u pitanja pravde i društvenog morala, sugerirajući raspodjelu tereta krize na štetu rada, umirovljenika i običnih ljudi, a u korist kapitala“, a mi dodajemo: koji je tu krizu i prouzročio i trajno je uvjetuje. Sugestija kakav rebalans proračuna Vlada treba donijeti pritisak je na politiku i odluke jedne suverene države. Slazemo se sa sindikatom da taj postupak Svjetske banke nema nikakve veze sa stručnim i analitičkim pristupom jedne finansijske institucije koji može biti jedino ex post iznenesen, već je to postupak regulacije funkcioniranja i akumulacije kapitala u svjetskim razmjerima gdje se briše bilo kakva suverenost, osobito kada su u pitanju države poput Hrvatske i drugih tzv. tranzicijskih zemalja. Stvari su dakle još teže i tragičnije od navoda sindikata jer Svjetska banka ne nastupa kao svjetska finansijska institucija, već kao kapitalistička, u funkciji vlade svjetskog kapitalističkog poretku i ona to čini „legitimno“ uz pristanak i očekivanje vladajućih kasta (odricanja od suvereniteta) zemalja u tranziciji koje su njene „gubernije“ i sve veće dužničko roblje.

Vrijeme je za ozbiljniji otpor, a ne samo protest. Jer kao što se dobro vidi, nije riječ samo o jednoj politici ili nekorektnom postupku, nego o

Socijalizam danas

sistemu u kome je dobro kapitalistima i vladajućim kastama, a svijet rada iz svega je isključen i eksploatiran

**Socijalistička radnička partija
Hrvatske**

(Ova izjava upućena je javnosti 3. rujna 2010.)

Izjava za javnost povodom osporavanja vjerodostojnosti glasova za referendum o Zakonu o radu

**Država –
licemjerno zvana
demokratskom**

Piše: Ivan Plješa

Dvojica ministra ne priznaju političku volju pola milijuna ljudi pozivajući se tobože na formu. To je svakako strašno, ali ne i najstrašnije. Najstrašnije će biti ako sindikati, glasači i javnost ne poduzmu ništa i dopuste legitimnost te pravno-političke blasfemije. Jer tu se do srži ogoljuje moral jedne političke provinijencije koja poput karcinoma već dvadeset godina razara biće hrvatskog društva. Od pravne norme tu nije ostalo gotovo ništa i zato vratimo se kategoriji moralja.

Ovdje je dakle riječ samo o jednoj kockici u nizu, i to ne najvećoj, dvadesetogodišnje kriminalno-političke kontinuirane djelatnosti samokonstituirajuće bešćutne kaste, organizirane kao države i to licemjerno zvane demokratskom državom. Zar ta politička provinijencija nije cjelokupno društveno bogatstvo kojeg su generacije stvarale 45 godina, preuzeala u svoje privatno kastinsko-kapitalističko vlasništvo, utemeljujući dogmu o privatnom vlasništvu kao prirodnom pravu i temelju demokracije, a kako bi sve to mogla prigrabiti, apstrahirajući od vlasništva istovremeno baš one koji su to bogatstvo stvarali, lišavajući ih tako svakog prava na njihov minuli rad, ali i rezultate rada u budućnosti, bacajući ih u najamno ropstvo otuđenom privatnom kapitalu, osiguravajući im tek mizernu najamninu (plaću) za golu reprodukciju kao da radni čovjek u tom kasarnskom radu pod komandom vlasnika kapitala baš ništa ne stvara, pa mu i ne pripada nikakvo vlasništvo. Zar se u tom svom zločinačkom poduhvatu kasta nije služila gadostima koje generacije nakon drugog svjetskog rata nisu mogle ni zamisliti, a to je raspirivanje nacionalne i političke mržnje, etničko čišćenje, paljenje domova, mučenje, pretjerivanje i građanski rat za kojeg su tobože svi na svijetu bili krivi, osim kaste same? Zato je hrvatski narod od devedesetih godina prošlog vijeka do danas prošao i još prolazi kroz teške patnje i poniženja. Zar se društvo nije raspalo na prašinu antagoniziranih pojedinaca, socijalnih grupa i klasa? Zar narod nije osiromašen, dok je kasta stjecala svoja poduzeća, dvrce i račune u stranim bankama? Zar se privreda ne raspada? Zar nismo u dužničkom ropstvu i uvučeni u imperialistički konzorcij i putem NATO saveza životima branimo imperialističke interese svjetskog kapitala i domaće vladajuće kaste i to uz očigledno protivljenje naroda? Pa što je to onda zbrisati pola milijuna nakon što se zbrisće svih četiri i pol milijuna. Ovaj najnoviji postupak sa

glasovima građana samo je potvrda da kasta procjenjuje kako je narod ograničen i glup i da za njenu vladavinu ozbiljne opasnosti i dalje nema.

Narode, na tebi je da kažeš je li to tako.

**Socijalistička radnička partija
Hrvatske**

(Ova izjava upućena je javnosti 6. rujna 2010.)

Izjava za javnost povodom akcije „Srđ je naš“

**Povlaštenim
investitorima
omogućuje se
iznimni
ekstraprofit**

Piše: Ranko Adorić

Foto: Anton Hauswitschka (izvor: www.dubrovacki.hr)

Socijalistička radnička partija izražava punu podršku inicijativi građana Dubrovnika pod nazivom „Srđ je naš“, kojom su, uz potporu udruženja Pravo na grad i Zelene akcije, ustali u obranu vitalnih interesa svoga grada, a protiv betonizacije i pljačke velikih razmjera, afere koja se već pretvara u „dubrovačku Vršavsku“!

Već od samog donošenja kontraverzognog „Zakona o igralištima za go-

lf“, prepoznata je namjera da se putem ovog zakona, koji je jedinstven u svijetu jer ga nema ni jedna zemљa u kojoj je golf nacionalna igra, otvori novo polje pljačke u ovoj zemlji! Stoga je odmah bilo zahtjeva da se zakon poništi, briše, stavi van snage. Međutim, donešen da bude dobra koka nesilica, pretrpio je samo nezнатне izmjene. Naime, ovim se kriminalnim zakonom, omogućava prenamjena poljoprivrednog ili šumskog zemljишta u građevinsko, dobivanje zemljишta od države ili lokalne zajednice, te izvlaštenje privatnih vlasnika, a sve bez javnog natječaja. Od lokalne vlasti se traži da o svom trošku izgradi prateću infrastrukturu, čime se povlaštenim investitorima omogućuje iznimni ekstraprofit. Tako su betonizacija i apartmanizacija zaogrnutne lažnim potrebama za golf igralištem i navodnim turističkim razlozima. Ono što nas čudi je licemjerna uloga dubrovačkog gradonačelnika **Vlahušića**, koji se još nedavno, u toku izborne kampanje, po ovom pitanju zalagao za referendum građana, da bi se sada u potpunosti stavio u funkciju interesa krupnog kapitala, a protiv volje velike većne svojih građana i birača. Sprega lokalne vlasti i kapitala našla bi se u gotovo svakom našem gradu.

Da li je slučajnost da su za probleme, ovog puta Varšavske i Srđa, odgovorni gradski oci iste političke stranke? Ovo samo dokazuje da kod nas nema bitne razlike između pozicije i opozicije, pitanje je tko je na vlasti. Jednako su krivi za lošu percepciju stranaka i političara u javnosti („svi su oni isti!“).

Regionalna organizacija SRP-a za Dalmaciju

(Ova izjava upućena je javnosti 9. rujna 2010., a koliko nam je poznato, mediji je nisu objavili)

SRP s radnicima Brodospita Tražimo hitnu suspenziju privatizacije

Piše: Ranko Adorić

Brodograđevnoj industriji prijeti opasnost da nestane u tranzicijskom vihoru koji je već odnio na tisuće poduzeća u Hrvatskoj u proteklih dvadeset godina. Posljedica je to pretvorbe i privatizacije za koju SRP već dugo ističe da je nelegitim, reakcionaran, kriminalan i neproduktivan čin. Cijena koju danas plaćamo je nenadoknadiv gubitak proizvodno-tehnoloških kapaciteta koji je generirao strahovitu nezaposlenost te nasilna restauracija privatno-vlasničkih odnosa koja je potpuno isključila rad iz procesa odlučivanja i upravljanja. Tako sada imamo socijalno ugroženu većinu radno ovisnog stanovništva, nasuprot povlaštenih pojedinaca u čijim rukama je koncentrana sva društvena, politička i ekomska moć.

SRP je jedini zahtjevao hitnu suspenziju privatizacije preostale državne imovine i posebno upozoravao na opasnost po opstanak velikih sustava kao što su brodogradilišta, naglašavajući potencijalne tragične posljedice njihova gašenja. Često nije bilo previše sluga za naše prijedloge ni kod samih radnika, a što su političke stranke, od lijevog centra do desnice, iskorištavale braneći interes kaptala.

Sada su pristupni pregovori s EU ubrzali (besperspektivan) proces „restrukturiranja“ brodogradilišta i radikalizirali sindikalno-radničku scenu pa su radnici splitskog škvera konačno izašli na ulice demonstrirajući protiv tajkunske eutanazije njihove tvrtke.

U Splitu je tako 22. rujna ove godine održan veliki protestni miting u organizaciji sindikata Brodospita. Socijalistička radnička partija (SRP) iskazala im je punu podršku kroz javni poziv radnicima i građanima (donosimo ga u nastavku), a SRP-ovi aktivisti, članovi i simpatizeri pridružili su im se i na prosvjedu.

Uz impesivnu sliku mnoštva radničkih trliša, koje se do sada u Splitu ni na jednom mjestu nije vidjelo, njih preko tri tisuće, s velikim brojem građana stješnjениh pred splitskom Županjom, opet su se Splitom vijorile crvene zastave kao vijesnik promjena koje se pojavljuju na horizontu.

SRP se priključio protesnom skupu jer se protivi privatizaciji brodogradnje, njenoj rasprodaji i gašenju, ali i sa temeljnim zahtjevom iskazanim na svojim parolama: za promjenu društveno-ekonomskog sistema!

Foto: Jadran Babić/CROPIX (Izvor: Jutarnji.hr)

Rijeka ugroženih radnika splitskog brodogradilišta slila se u centar grada

Još su svježa sjećanja posljednjeg izlaska radnika splitskog brodogradilišta na ulice. Bilo je to prije dvadeset godina, kada su, izmanipulirani, poslužili upravo ovim današnjim vlastodršcima koji su im prvo oduzeli tvornicu, a sada je žele i ugasiti, ostaviti ih bez posla, a familije bez kruha. Gorka sudsina hrvatskih radnika „dokotrlja“ se evo polako i do škverana koji su svih ovih godina privatizacije demonstrirali izraziti egoizam. Zatvoreni u svom „bunkeru“, zaštićeni državnim dotacijama (koje su se dijelom ispumpavale i vraćale u politiku) mislili su da su toliko važni i značajni da se to njima nikada neće dogoditi. Činjenica je da su bili su neosjetljivi za tragedije radnika Jugoplastike, Jugovinila, Pomgrada, Dalme, Jadrantekstila, Mesoprometa i bezbroj drugih tvrtki koje su propadale, nestajale u Splitu, Dalmaciji i šire. Solidarnost im je bila strana i kad su njihove kolege, drugovi (po muci), posezali za drastičnim mjerama – štrajkali

gladu: u Splitskoj željezari, u DES-u, u Dalmatinici Novoj i drugdje, a da ne nabrajamo još i one „žive mrtvace“, tvrtke koje vlasti mrcvare do skorog kraja poput Dalmacija-vina, Trimote, Kaštelskih staklenika, Uzora, Imote, Jadranske pivovare i drugih sa oko 15 tisuća zaposlenih radnika. Upravo je to bio lajtmotiv i za **Dežulovićevu** „Baladu o škverskoj solidarnosti“, objavljenu u Slobodnoj Dalmaciji (27.9.2010.). Vjerljivo bi mnoge tragedije bile izbjegnute i mnoga poduzeća spašena da su radnici škverani solidarno ustali u obranu interesa svojih drugova. Škverani, čija brojnost, utjecaj i značaj nisu zanemarivi, ali i njihovi „sindikalni predstavnici“, jednostavno nisu shvatili svoju historijsku ulogu obrane ne samo sebe, već i svojih kolega i općenito radničkih klasnih interesa, od pregradljivog i besčutnog kapitalizma, pa ih stoga, posredno, doista možemo smatrati suodgovornima, jasno, uz ovu vlast, za deindustrializaciju ovih prostora

i razaranje društvenog bogatstva stvaranog kroz pola stoljeća. Vlast u radnicima nije imala dostoјnjog protivnika u obrani tvornica – radničke imovine čiji su oni stvarni vlasnici, a koja im je nezakonito oduzeta.

Time se nesolidarnost radnika, uz sindikate koji su zbog partikularnih interesa često bili na strani kapitala, mogu označiti kao glavni krivci za ovakvo stanje. Socijalno partnerstvo i dijalog? Baš!

Promjena interesa, ponašanja i retoričke radnika splitskog škvera u odnosu na 90-te, pokazuje da se fokus s nacionalnog ponovno premjestio na klasno. To je nužna prepostavka prestanka manipuliranja ljudima i otvaranja procesa spoznaje – danas to postaje sve jasnije – klasnih interesa. To je bilo i za očekivati nakon višegodišnje erozije pozicije rada (u odnosu na kapital) i u tome leži ogroman politički potencijal Socijalističke radničke partie. Da bi se on realizirao, radnici moraju SRP-u dati povjerenje na ovim izborima i preko nas, mijenjajući političke strukture u zemlji, početi ostvarivati svoje vlastite dugoročne interese.

U nastavku donosimo poziv splitskog ogranka SRP-a, javno upućen građanima Splita i Dalmacije da podrže radnike Brodosplita te reagiranje predsjednika SRP-a, **Ivana Plješe**, na tiskovnoj konferenciji sazvanoj u povodu tog događaja.

Izjava za javnost Radnici i građani Splita solidarni: "Ne damo naš škver!"

Piše: Ranko Adorić

Nakon uspješno organizirane peticije za referendum o izmjenama ZOR-a, temeljem zajedništva i solidarnosti radnika i građana ove zemlje, pritisak na Vladu i poslodavce ne smije prestati, jer to u ovom trenutku direktno ugrožava opstanak poduzeća i egzistenciju zaposlenih koji još uvijek nisu „pali“ u pretvorbi i privatizaciji! Socijalistička radnička partija Hrvatske (SRP), poziva svoje članove, simpatizere i sve građane Splita, da se ovoga puta solidariziraju s radnicima splitskog škvera, te se u što većem broju pridruže demonstracijama i glasno podrže njihovu akciju. Mirnim protestnim mimohodom ulicama našeg grada, od brodogradilišta do Županije, iskazat će čvrstu namjeru da sačuvaju tvornicu i osiguraju egzistenciju i do-

Joško Ponoš/CROPIX

Ante Ćizmić/CROPIX
SRP-ovci u prvim redovima – Ranko Adorić, prvi s desna

stovanstvo svojim obiteljima, našim sugrađanima! Posebno tražimo od radnika drugih splitskih i dalmatinskih tvrtki da solidarno izadu na ulice jer je samo pitanje dana kada bi mogli doživjeti istu sudbinu!

Skandalozno je ponašanje Vlade po pitanju privatizacije brodograđevne industrije. Provodi je nasilno, nestručno i po stranom diktatu, čak i po cijenu njenog uništenja, što je i konačni cilj evropskih nalogodavaca. Ono što posebno iritira je Bruxelleska zabrana ugovaranja novih poslova naših škverova, čime je Vlada već načinila štetu splitskom Split mu barem toliko duguje, kao jednom od tri splitska simbola po kojima nas u svijetu prepoznaju: Dioklecijanova palača, Hajduk i škver!

Gradska organizacija SRP-a Split

(Ova izjava je regularno upućena tiskanim i elektronskim medijima 20. rujna 2010., ali nije objavljena)

Konferencija SRP-a za tisk u Rijeci Vlast stvara kolonijalnu privrednu strukturu

Povodom recentnih događaja u vezi privatizacije brodogradnje u Hrvatskoj te radničkih demonstracija u Splitu, SRP je 22. rujna 2010. u Rijeci održao tiskovnu konferenciju (petu u posljednjih godinu dana u vezi brodogradnje!) na kojoj je drug **Ivan Plješa** između ostalog istaknuo:

Predsjednik sindikata metalaca Hrvatske lucidno je konstatirao da u dospjelim ponudama Programa za privatizaciju brodogradilišta ne

vidi održivost brodogradilišta jer kupci nisu ponudili nove poslove, pa je sve prepusteno tržištu. Ta **Dragičevićeva** konstatacija više je nego točna, jedino što ne znamo da li je predsjednik sindikata metalaca svjestan da privatizacija i ne pretpostavlja ništa drugo jer njen cilj i jest općedruštveni državni problem prepustiti

kapitalu, odnosno pojedinim kapitalistima, a to znači hirovima tržišta i profita. Tu se općedruštveni i radnički interes rada i novog zapošljavanja zamjenjuje interesom privatnog profita, sudbina brodogradnje i zaposlenih od brige države prepušta se kapitalistima, pa će rada biti samo u onoj mjeri i pod onim uvjetima koji dopuštaju stvaranje što većeg profita. U privatiziranim kapitalističkim brodogradilištima, radnici i sindikati u smislu razvoja i zapošljavanja u brodogradilištima, više nemaju što tražiti jer to je tada pravo i interes vlasnika. Zato sindikati i radnici ne smiju učestvovati u procesu privatizacije, niti prihvati bilo koju varijantu privatizacije, već se svakoj privatizaciji oštro suprotstaviti jer oni u svim varijantama gube. Tu dobivaju samo kapitalisti koji postaju vlasnici društvenog bogatstva i kasta na vlasti koja za svoje visoke tantijeme i privilegije služi kapitalu. Kod privatizacije podržavljene društvene imovine nije dakle riječ o nekoj slučajnoj nezgrapnosti koja se eventualno može poboljšati, pa bi i sindikati u tome tobiože trebali učestvovati, nego o sistemu, o uspostavljanju kapitalističkog poretku koga Vlada sprovodi pod svaku cijenu, pa i cijenu gubitka radnih mesta i pada proizvodnje, nemilosrdnog pretvaranja društvenog bogatstva u privatno-kapitalističko, jačanja moći kapitalističke klase i bacanja zaposlenih u najamno rostvo i potpunu ovisnost od interesa

Foto: SRP

S lijeva na desno: **Dušan Preradović, Ivan Plješa i Milorad Nastić**

kapitala što sve dokazuje naša stvarnost. Ovdje naprosto nema ni radničkog, ni narodnog, ni hrvatskog interesa. Osim što je privatizacija hrvatskog radnika obespravila, hrvatska privreda u dvadesetogodišnjoj restauraciji pokazuje trajnu nesposobnost za stvaranje novih radnih mesta.

Umjesto da ih je poduprla, ona je izgubila cca pola milijuna radnih mesta od devedesetih, čemu treba dodati skoro toliko prijevremeno umirovljenih, pa danas imamo prosječno najmlađe umirovljenike sa prosječnom starostu od 54 godine i najveću stopu nezaposlenih u Evropi, ali i mirovinski sistem koji je na samrti i pored nedopustivo mizernih mirovina. Nije ostvarena ni razina proizvodnje iz devedesetih. Jedini pozitivni predznak ima dug prema inozemstvu, pa već možemo govoriti o dužničkom ropstvu. Pa gdje su tu onda argumenti za privatizaciju. Naprotiv, mi možemo govoriti o privatizaciji kao zločinučkom poduhvatu kojeg revnosno od devedesete do današnjih dana provode sve Vlade. Privatizacija brodogradilišta od kojih štošta ovisi u ovoj zemlji je pravi razlog, a metalci prilika da se kaže dosta i odgovori generalnim štrajkom cijele radničke klase koja konačno mora krenuti i u političku, a ne samo sindikalnu borbu. Jer privatizacija brodogradilišta jednako je njihova likvidacija, a likvidacija brodogradnje je likvidacija ostatka industrije i put ka kolonijalnoj privrednoj

strukturi koja se razvija samo kao servis multinacionalnoj industriji i svodi se na tercijalni sektor bez ozbiljnije proizvodnje.

Zato brodogradilišta naprsto moraju ostati državna, kako bi cijelo društvo dalo svoj doprinos u rješavanju tog imanentnog društvenog problema jer rješenja i jesu u društvenoj orientaciji na brodogradnju u razvoju pratećih industrija i znanosti u učeštu radnika u odlučivanju i u modernijim oblicima organizacije i upravljanja u odnosu na kasarnsku suboltarnu hijerarhiju koju nužnu održava privatni kapital.

Privatizacija ne samo da je nefikasnja i kriminalna, ona je i nelegitimna jer tu imovinu stvarali su zaposleni, a ne država, i u privatizaciji može pripasti samo njima ili ostati društvena, dakle opet njihova. Bez neposrednog izjašnjavanja radnika i svih građana, Vlada ne može samostalno odlučivati o društvenoj imovini. To mora postati politička platforma od koje će polaziti radnici i sindikati, što je najbolje izrazila radnica splitskog škvera uzviknuvši „Škver je naš i nećemo ga dati ni Bogu!“.

Platforma pak, na kojoj inzistira **Jadranka Kosor**, kako smo u pregovorima sa Briselom otišli daleko i nema natrag, je platforma za njeni odlazak i odlazak njene Vlade, ali i svake druge koja bi išla putem privatizacije.

Socijalistička radnička partija Hrvatske

(Tiskovnoj konferenciji prisustvao je i **Dalibor Vidović**, predsjednik Regionalne organizacije SRP-a Primorsko-goranske. Konferenciju su popratili novinari Novog lista i Radio Rijeke)

SRP s radnicama

Kamenskog

Nekome zemljište, nekome novac, nekome gladno dijete

Piše: Dux

Ponos hrvatske konfekcije Kamensko d.d., primjer je što radnici mogu očekivati i nakon privatizacije. Vrijedna lokacija u centru Zagreba potakla je nekretninske špekulacije i krenulo se u svjesno upropastavanje tvrtke (već standarna formula primjenjena u mnogim tvrtkama). Direktor **Crlenjak** je izgleda „zaštito“ interes vjerovnika koji su povezani, čini se, čak i s **Miroslavom Kutlom**, tako da stečajni postupak neće pomoći radnicama da osiguraju neisplaćene plaće i/ili očuvaju tvrtku.

hrvatskog pravosuđa. A kako se samo brzo pojave, u pancirkama i s pendrecima, kad treba „zaštititi neku tvornicu od radnika“ ili „primiriti“ prosvjednike koji praktiraju ustavom zajamčena prava na slobodu okupljanja i protestiranja.

Radnici, bez plaće, gladni, prepušteni su sami sebi u borbi s golijatom. Svi vapaji, legalni i opravdani zahtjevi, ostaju pred zidom šutnje vlasnika i vladajućih. Očajnički potez štrajkom gladi u rujnu nailazi na medijsku pozornost, podršku studenata, nekih sindikata i ponekih političkih stranaka, među kojima je SRP bio prvi.

23. rujna delegacija SRP-a predvođena predsjednicom zagrebačke organizacije SRP-a, **Zvezdanom Lazar**, odlazi među štrajkašice i izražava im otvorenu podršku u svim zahtjevima, usmenim obraćanjem i pismom podrške. Radnici je burno pozdravljaju, a tek malobrojni i dalje ne žele čak ni čuti ri-

Foto: Ranko Šuvar/CROPIX (izvor: jutarnji.hr)

Same plaće su još jedan primjer koji pokazuje kako je najamni radnik kod nas obespravljen, do mjere da je moguće tako nelegalno i neetički „posloвати“ i postupati s ljudima kojima žive od svoga rada i osim te plaće ništa im drugo ne može prehraniti njihove obitelji. Međutim, za razliku od imovine koja pripada privatnom vlasniku, za razliku od kancelarija, strojeva i alata, rad, tu specifičnu imovinu koju su radnici uložili u tvrtku i za koju im treba, prema Zakonu o radu, platiti naknadu i doprinose, nije došla štititi policija i nisu uslijedile žurne reakcije

ječ *socijalistička*. S takvim naivnim ljudima interes kapitala je najbolje branjen!

Sutradan, SRP učestvuje na tribini studenata Filozofskog fakulteta u povodu „slučaja Kamensko“, a jasne poruke podrške zahtjevima štrajkaša, iznio je ovaj puta tajnik SRP-a, **Stjepan Šafran**. Jedan od govornika je istakao tom prilikom da sada radnici žive gore od robova, i da radnici trebaju preuzeti Kamensko u svoje ruke. Mi smo, vjerujemo, u ovom trenutku jedina politička opcija koja im u tome potpuno daje za pravo.

27. rujna, potpredsjednik SRP-a **Franjo Golenko**, posjetio je radnike pred tvornicom i ukazao je na potrebu preuzimanja tvornice od strane radnika. Istog dana je donijeta odluka o prekidu štrajka glađu, a od 29. rujna štrajk se nastavlja uličnim prosvjedom od tvornice Kamensko do Trga bana Jelačića. U protestnoj povorci sudjeluju obavezno i članovi SRP-a.

Štrajk i protesti traju, obećana je „socijalna pomoć“, i to je sve. Ništa se ne mijenja. Među štrajkašima nema managera, nema administrativaca, nema pravnika, tako da i protesti i ciljevi ostaju krvni, što je u pravilu slučaj i u drugim tvrtkama koje stupe u štrajk i pruže otpor malverzacijama i eksploraciji na radnom mjestu. Cilj štrajka u ovakvim slučajevima mora biti da svi radnici pokažu solidarnost te preuzmu vlasništvo i upravu nad tvornicom.

Gradska organizacija SRP-a Zagreb

Na tribini Slobodnog filozofskog, u petak 24. rujna 2010. radnici Kamenskog upozorile su na svoj iznimno težak položaj, uputivši otvoreno pismo čiji sadržaj prenosimo dolje u cijelosti.

Otvoreno pismo radnica Kamensko

Nakon neisplaćenih pet plaća, vapaja institucijama i hrvatskoj javnosti da bi privukle pažnju, nas dvadeset djelatnika je kao posljednju nadu i utočište za nagradu dobilo zabačeni dio Trga Franje Tuđmana da se bori za svoja prava.

Kraj svoje firme već četvrtu noć dijelimo pod zvijezdama, spavajući na stiroporima i u vrećama daleko od svojih muževa, djece, obitelji, boreći se za svoja najosnovnija prava. Jedina podrška su nam kolegice, šetači u parku, tehničari kupca za kojeg radimo i dva policajca.

Uprava kuće očekuje da radimo, ostvarujemo dnevni plan, poštujemo rokove kupcima, proglašavajući nas neradnicima, saboterima: osobama koje ne žele novu firmu, a ne pitaju kako dolazimo na posao. Ne daju nam ni tu nadu, da znamo kada ćemo dobiti isplatu naših održanih plaća.

Uredno slušamo kako nema novaca, iako kupci uredno plaćaju isporuke. Ulezimo u šesti mjesec kako dva puta dnevno bježimo iz tramvaja u tramvaj, iz kuce u kupe vlaka kako bismo izbjegle kontrolu i odradile svoj radni dan. Šesti mjesec bez poštenog doručka, ručka, večere. Još malo pa je prošlo pola godine bez zaradene plaće; bez isplaćene lipe dolazimo kućama, obiteljima praznih ruku, praznih vrećica. Moje rukovodstvo se ne pita kako smo djeci osigurali knjige za školu, fakultete. Ne pitaju se da li im može obuća i odjeća od lani, da li im imamo dati za gablec. Službenicu u banci nije briga što moj poslodavac nije uplatio pet plaća, kako smo došle do minusa u crvenom, opomena i ovrha. Slušamo protupitanja, kao uostalom i od svog rukovodstva: zašto niste uštedile kad ste znale kakva je situacija?

Recite mi kako da ostanem jaka i da se ne urušim iznutra kraj ovakve nepravde? Kako da se osjećamo ispunjeno, kako da budem ženom kad smo spale na ovo nakon tolikih godina rada?

KAKO SMO, kraj svih institucija, uprava, udruga, MI POSTALE PROBLEMOM? Kako moja dosadašnja četiri dana gladovanja, spavanja u parku i svakog održanog radnog dana ne diraju javnost? Ponekad imam osjećaj da biljke, životinje i pojedini dijelovi ovog našeg glavnog grada u ovoj državi imaju bolju zaštitu nego ja, mi kao žene?

Što još trebamo dati, žrtvovati? Zdravlje, život. Gdje sam pogriješila? Da li sam možda trebala postati javnom ličnošću, biti jedna od starleta da bi se pisalo o meni, nama? Zar sve spomenuto nije dovoljno za naslovnicu svakog dnevnog tiska. Omalovažavanje žena, rada - da li je danas u našem društvu stvarno bolje biti neradnikom?

Možda mi je to upućena poruka koju ne znam pročitati!

Da li se poštuje rad žene? Što i kome danas znači majčinstvo? Premjerka priča o natalitetu, svaki dan se smije u kameru i govori kako pravne institucije rade svoj posao?

Gdje su svi? Zar nitko ništa ne vidi ili stvarno ne želi vidjeti? Zar naši građani stvarno smatraju da je ovo normalno u 21. stoljeću?

Molimo podršku javnosti i državnih institucija da nam pomognu u ostvarenju naših prava.

Razlozi štrajka su:

- neisplaćene plaće za svibanj, lipanj, srpanj i kolovoz 2010. godine,
- neisplaćene naknade za prijevoz za svibanj, lipanj, srpanj i kolovoz 2010. godine i
- nepodmirene zakonske obvezе plaćanja poreza, doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje od 2008. godine.

Psihološki obezvrijedene, zdravstveno ugrozeni, finansijski uništene, ponižene djelatnice/žene Kamenskog d.d., mole Vas za potporu i pomoć u našoj borbi za radnička, ljudska i moralna prava.

Hvala Vam!

Jedna priča iznutra „Tjeraj stoku da radi!“

Piše: Zvjezdana Lazar

U zagrebačku organizaciju Socijalističke radničke partije primili smo ovaj mjesec novu članicu i to jednu od radnika tekstilne tvornice Kamensko d.d., a koja je, kada je riječ o Kamenskom, u svojim izjavama ostala u anonimnosti radi, kako sama navodi, svoje osobne sigurnosti.

Iz razgovora s njom saznali smo za sve nevolje radnika i radnica te tvrke, stvarane godinama vrijednim rukama radnika, omogućujući prijelaz život njima i njihovim obiteljima.

Problemi su počeli neisplatom plaća, a koje su bile redovite sve do rujna prošle godine. Nakon toga nastupio je period redovitog kašnjenja, odnosno neisplata punih plaća. Uslijedio je dug period krađe njihovih osobnih dohodaka koja su se isplaćivala u tri do četiri navrata, a najveća isplata iznosila bi 2.500 ili najviše 3.500 kuna. Većih radničkih plaća u tvornici nije ni bilo.

Naša nova drugarica također se požalila i napomenula da su zadnju plaću radnici primili u travnju 2010., u više navrata, što znači da su dobivali točno za kruh i mlijeko, a što nije bilo dostatno ni za njihove osobne potrebe, te da od svibnja nisu dobili ni lipu za svoj rad.

Radnici su po prvi puta stali s proizvodnjom u 12. mjesecu 2009., kada im se po prvi puta obratio direktor **Antun Crljenak**, obnavljujući ih da je uzeo u banci 5 mil. kuna za isplatu plaća. Stoga se u ovom slučaju radi o još jednom dodatnom kaznenom djelu, radi čega su se radnice odlučile na štrajk glađu, a koji su nedavno prekinule, jer im je njihova predstavnica sindikata, a koja je, po svemu sudeći, u sukobu interesa, obećala da će se pobrinuti za stečaj što su velika većina neiskusnih radnica prihvatile da bih mogle preživjeti.

U međuvremenu je niknula još jedna tvrtka – Kamensko trgovina d.o.o., radi izbjegavanja poslovnih obaveza nastalih u dioničkom društву, a na nagovor poslodavaca 69 radnika napustilo je Kamensko d.d. i otišlo u novu firmu gdje su dobine plaću samo za sedmi mjesec, a u listopadu je isplatio radnicama jedva tisuću kuna pa ih je ih poslao na godišnji odmor, izbjegavajući bilo kakve razgovore, objašnjenja i opravdanja.

Naša nova drugarica sa zgražanjem se prisjeća svoje tehničke direktorice **Branke Majević** koja je rukovodstvu Kamensko trgovine poručivala: „**TJERAJ STOKU DA RADI**“! Tako je u svemu tome isplivalo još jedno krivično djelo. S tim postupcima prema radnicama upoznat je i predsjednik **Josipović**, koji je na isti način konstatirao da se zapravo radi o krivičnim djelima.

I na kraju, a što je najžalosnije, radnice su same sebi „presudile“, odnosno potpisale stečaj. Tvornicu je posjetio jedan od SRP-ovih ekonomskih stručnjaka, te je ponudio pomoć u vidu izradu studije restruktruiranja tvrtke u stečajnom postupku. Na taj prijedlog radnice Kamenskog ostale su nijeme. Najvjerojatnije se nisu u svemu tome snašle. Prijedlog našeg stručnjaka nije na žalost prihvatala ni predstavnica sindikata, u pratinji poslodavaca. Naš drug zahvalio se na kavi svima prisutnima, napustivši tvornicu razočaran manjkom dobre volje i stvarne namjere da se pomogne firmi i radnicima.

I što reći na kraju, nego da se radi o kriminalu, obmanama, manipulacijama, a što se može sada rješavati jedino tužbom, a ne stečajem. Jer stečaj ne rješava krizu i ne vraća zarađeno, već donosi, kao i u brojim dosadašnjim primjerima, samo bijedu i siromaštvo, što mnogi radnici u Hrvatskoj još uvijek ne vide. Kao ni činjenicu da socijalna pravda i ekonomska efikasnost svakako idu zajedno, ali ne uz antagonističke društvene (klasne) razlike i sukobe koji sprječavaju razvoj društva i guše slobodu radnika.

Izjava za javnost povodom nedavnih radničkih štrajkova

Uvesti radničku participaciju i samouprave

Piše: Zvjezdana Lazar

Socijalistička radnička partija Hrvatske (SRP) nudi izmjenu Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o radu kojima bi se zakonski reguliralo uvođenje suodlučivanja za radnike u poduzećima s više od dvadeset zaposlenih te automatsko uvođenje radničkih samouprava u poduzeća koja dodu pred stečaj ili likvidaciju.

Te su izmjene ključne za promjenu položaja radnika u našem društvu i jedini efikasni osigurač protiv njihova izrabljivanja u radnom odnosu. Kada bi imali te mogućnosti, ne bi bilo tako dramatičnih primjera radničkog nezadovoljstva i nemoći, demonstracija i štrajkova glađu, od Željezare Split, brodogradilišta 3. maj do radnica Kamenskog.

SRP je jedina politička stranka koja traži takve radikalne promjene, dok drugi u ovoj teškoj ekonomskoj i socijalnoj situaciji zabavljaju građane u predizbornoj kampanji marginalnim i jeftinim reklamnim potezima.

Međutim, da bi SRP ostvario te ciljeve, potrebna mu je kritična masa, masovnija podrška birača koji prepoznaju svoj klasni interes. SRP je spreman biti njihova politička poluga za mijenjanje postojećih političkih struktura i ostvarenje dugoročnih radničkih interesa.

Gradska organizacija SRP-a Zagreb

(Izjava je regularno poslana elektronским i tiskanim medijima 30. rujna 2010., ali nitko je nije objavio)

Izjava za javnost povodom posjeta Gianfranca Finia Puli

Fašizam je čedo koje je kapitalizam, u trenutku svoje historijske prevaziđenosti, iznjedrio

Piše: Vladimir Kapuralin

Foto: Glas istre (www.glasistre.hr)
Generalni konzul Italije u Hrvatskoj, **Furio Radin** i **Gianfranca Fini**

Povodom službenog posjeta **Gianfranca Finia** Hrvatskoj, Socijalistička Radnička Partija daje slijedeću izjavu: Službeni posjet predsjednika Zastupničkog doma Parlamenta Republike Italije Gianfranca Finia Saboru RH i Puli, gdje će se sastat sa predstavnicima talijanske naciomalne skupnosti, podigao je dosta prašine i uzjogunio je „dušebrižnike“, koji „bđiju“ nad integritetom i suverenitetom Republike Hrvatske. Oni svoju uznemirenost zasnivaju na Finievoj političkoj prošlosti, njegovoj pripadnosti neofašističkim krovovima u okviru nekadašnje stranke *Movimento sociale*, njegovim stavovima o **Benitu Musoliniju**, tvoru i vođi fašističkog pokreta u Italiji, koje je imalo teške i tragične implikacije na život, na slaveanskom dijelu Jadranske obale i dijelovima unutrašnjosti, između dva i tokom II. svjetskog rata, kao i na recentnim izjavama ovog kontroverznog političara, nakon njegove političke evolucije i distanciranja od fašističkog pokreta, u kojima tretira ove prostore.

Promatrano sa niže političke razine

promišljanja, da ne kažemo one najniže, onda je njihova zabrinutost opravdana, ali svu brigu za integritet i suverenitet zemlje fokusirati na jednu ličnost, u ovom slučaju Finia, zanemarivši ostale perimetre koji tvore uvjete i organizaciona pravila u kojima živimo, znači ne vidjeti šumu od stabla. Dakle fašizam sa kojim se Finia povezuje, samo je jedan od derivata, odnosno čeda, koje je kapitalizam u trenutku svoje historijske prevaziđenosti iznjedrio. Da je to tako svijedoči i današnje stanje. Nametanje strane ekonomiske, finacijske, zakonodavne i vojne moći, kulture, posezanje za tuđim teritorijima i prekidanje granica je živi proces na ovim prostorima koji traje i koji je imantan kapitalističkom sistemu, on je prihvaćen od domaćih oligarhija. Imajući to u vidu nezbiljno je i iluzorno govoriti o teritorijalnom integritetu i suverenosti, a ulaskom u agresivni NATO vojni savez, EU, dalnjim inozemnim zaduživanjem i prilivom svakog novog eura stranog kapitala, ta je suverenost sve manja i svodi se na onu folklornu: himnu, zastavu i grb. Nas posjet Finija ne raduje i mi mu ne aplaudiramo, ali nas još manje raduje ushićenost kojom su dočekivani emisari zemalja koje imaju duboko okrvavljenе ruke, poput izraelskih i američkih, snisishodljivo priželjkujući njihov okrvavljeni novac, koji će ograničavati slobodu budućim generacijama. Fini za razliku od njih barem nema okrvavljenе ruke, a svrstao se i u krug onih koji su 1999. godine digli svoj glas protiv brutalne i neljudske NATO agresije na tadašnju SR Jugoslaviju.

**Gradska organizacija SRP-a
Pula**

(Izjava je upućena javnosti 22. rujna 2010., a prenio ju je web portal RegionalExpress)

Komentar povodom apela Svjetskog Mirovnog vijeća protiv NATO summita u Portugalu

SRP podržava anti- ratne kampanje i želi istupanje Hrvatske iz NATO saveza

Piše: Vladimir Kapuralin

ANTI-NATO

Neprirodnoj liberalnoj globalizaciji, koja teži nametanju volje građanima svijeta iz jednog centra, suprostavlja se, isto tako na globalnoj razini vrlo heterogeno, društvo pojedinaca i organizacija, različitih opredjeljenja pogleda i stupnja organiziranosti. To se suprostavljanje intenzivira i radikalizira u vrijeme održavanja NATO summita, trenutno dominantne, najagresivnije i najsvirepije vojno-političke sile u svijetu, koji predstavlja srž imperijalističkog mehanizma, čiji je zadatak vojna instalacija i obrana tih političkih ciljeva. U tom mnoštvu subjekata otpora, svojom se masovnošću i organiziranošću, izdvaja Svjetsko mirovno vijeće (World peace Council ili WPC), s kojim SRP ima dugogodišnju suradnju.

U tom kontekstu smo početkom rujna primili apel WPC-a i Portugalskog vijeća za mir i sura-dnju, protiv održavanja NATO summita u Portugalu u studenom ove godine

koji je poslat svim organizacijama koje s ovim organizacijama surađuju i komuniciraju.

Potpuno podržavajući stavove i nastojanja WPC-a, a kao politička stranka koja se zalaže za istupanje Hrvatske iz NATO saveza, sa zadovoljstvom objavljujemo ovaj apel. Također, apel smo proslijedili i onim organizacijama u Hrvatskoj za koje smo smatrali da dijele antiratno raspoloženje i da će podržati zahtjeve WPC-a.

Centar za mirovne studije iz Zagreba je prihvatio njihov apel i na njega pozitivno odgovorio. Na naše veliko iznenađanje i žalost, odbili su to učiniti Društvo „Josip Broz Tito“ i Savez antifašističkih borača i antifašista Hrvatske (SABA).

Predsjednik Društva „Josip Broz Tito“, dr. Tomislav Badovinac, je u jednom telefonskom razgovoru nesuvlisko obrazložio, kako je on bio protiv ulaska Hrvatske u NATO, ali sada kad smo u tom savezu ne prihvaća apel, jer je, kako kaže, članstvo u NATO-u uvjet za pristupanje Evropskoj uniji. Tragikomičan je bio i odgovor predsjednice SABA-e, dr. Vesne Čulinović Konstantinović, koja je u telefonskom razgovoru, najprije pohvalila i visoko ocijenila naš angažman, ali apel ne bi potpisali jer, kako kaže, nisu politička organizacija. Na podsjećanje da apel, kao dokument nevladine organizacije, potpisuju isključivo nepolitičke organizacije, kako ga nije potpisala niti jedna stranka pa ni naša (ali javno ga je podržala), odgovorila je da će se još konzultirati. Nakon toga je slijedio zaključak u pisanom obliku, da se ipak ne oglašavaju protiv NATO-a, između ostalog, što se time uz njihov potpis ne postiže značajni rezultat i smatraju dovoljnim potpisne drugih brojnih udruga. Dopis završavaju konstatacijom, da se ipak radi o političkoj sadržini u kojoj ne bi ulazili.

Osim što se tu radi o evidentnom oportunizmu i konformizmu, ne isključujemo ni utjecaj SDP-a, u kojem ove organizacije po svaku cijenu već godinama traže političkog sponzora.

**Apel Svjetskog mirovnog vijeća protiv
opravdavanja NATO sumita u Portugalu**

Svjetski mirovni savjet i Portugalsko vijeće za mir i suradnju pozdravljaju miroljubive narode svijeta i mirovne pokrete koji pružaju otpor i odbacuju imperijalističke ratove, ilegalne okupacije i društvene nepravde te ih pozivaju da nastave i osnaže zajedničke napore, borbu protiv imperijalizma i njegovih mehanizama, posebno protiv NATO-a, najveće ratne mašinerije na svijetu.

WPC obznanjuje narodima svijeta zločine koje je NATO počinio i nastavlja ih činiti protiv čovječanstva, pravdajući se zaštitom „ljudskih prava“ ili borbom protiv „terorizma“, a sve prema vlastitom tumačenju.

Od svog osnutka, 1940. godine, NATO je napadačka organizacija. Nakon 1991., u skladu sa svojom novom vojnom doktrinom, postao je „svjetski šerif“ imperijalističkih interesa. Često je bio povezan s krvavim režimima i diktaturama, reakcionarnim snagama i huntama. Sudjelovaо je aktivno u razmontiranju Jugoslavije, u barbarskom bombardiranju Srbije punih 78 dana, u svrgavanju režima putem „ružičastih revolucija“, u okupaciji Afganistana. NATO nastavlja s planovima za „Veliki Srednji Istok“, proširujući ospreg svojih aktivnosti putem „Partnerstva za mir“ i „posebnu suradnju“ u Aziji i Latinskoj Americi, Srednjem Istoku, Sjevernoj Africi te u „Evropskoj armiji“.

Sve vlade zemalja članica dijele odgovornost za NATO, bez obzira na vodeću ulogu američke administracije. Poneke tobože različitosti u pristupu pojedinim problemima, odražavaju tek njihove partikularne interese i rivalitete, ali uvijek vode zajedničkom agresivnom sukobu s drugim narodima.

Osuđujemo politiku Evropske unije, koja se podudara s NATO-ovom, kao i s Lisabonskim sporazumom koji ide rukom pod ruku s tim, po političkom i vojnom pitanju.

Vojna potrošnja EU-a u misijama u inozemstvu se povećala s 30 mil. eura u 2002. na 300 mil. eura u 2009. godini.

Ljudi i miroljubive snage svijeta ne prihvataju NATO u njegovoj ulozi „svjetskog šerifa“. Odbacuju svaki pokušaj integriranja NATO saveza u Organizaciju ujedinjenih nacija. Zahtjevaju ukidanje ove agresivne ratne mašinerije. Čak ni lažno opravdanje postojanja Varšavskog pakta danas više ne postoji.

Svjetski mirovni savjet, njegove članice i prijatelji, organizirat će u desecima zemalja različite nacionalne i međunarodne inicijative protiv NATO-a i njegovog novog strategijskog koncepta, za kojeg je usvajanje najavljeno na sljedećem summitu u Portugalu. Mi ćemo organizirati zajedno sa Portugalskim vijećem za mir i suradnju, aktivnosti i konferencije u Portugalu, predviđajući tok aktivnosti za vrijeme trajanja NATO sumita, u studenom 2010. godine u Lisabonu.

Pod sloganom:

**NATO-neprijatelj naroda i mira –
RAZOTKRIMO IH!**

WPC poziva sve organizacije u državama NATO članica i cijelog svijeta, na podršku ovog apela ističući sljedeća gledišta:

- NATO je agresivna i reakcionarna snaga od samog svog osnivanja 1949. godine. Varšavski je ugovor osnovan kasnije i raspušten ranije.
- NATO je duboko okrvavio ruke krvlju naroda u 60 godina i ne može biti sastavni dio „mirovnih snaga“ unutar okvira OUN-a.
- Usprkos dominaciji SAD, agresija se poduzimaju i vode zajedno s ostalim imperijalističkim silama, što ne mijenja karakter NATO-a.
- NATO je direktno povezan s EU i obratno, jer su veliki broj članica EU također i članice NATO-a, kao i kroz vojna svojstva i obaveze ugradene u „Lisabonskom ugovoru“.
- Sve vlade NATO članica snose odgovornost za njegove aktivnosti; one podupiru njegove imperijalističke planove.
- NATO-ov rat protiv Jugoslavije 1999. bio je prekretnica nove dogme u vrijeme summita u Washingtonu 1999. godine. Tom je prilikom razotkrivena činjenica, da EU nije nikad bila „demokratska protuteža“ SAD-u.
- NATO-ovi akti globalnog policajca sa sudionicima u svim zemljama, donose plan o „Velikom Srednjem Istoku“ i direktnom uplitanju u Istočnu Evropu, Kavkaz i drugdje.

Mi u potpunosti podržavamo i odobravamo portugalsku kampanju „Da miru, ne NATO-u“, koja ujedinjuje desetine pokreta i socijalnih organizacija. Pozivamo sve miroljubive organizacije da udruže svoj glas i snage pod ovim apelom i da se okupimo u studenom u Lisabonu.

**Svjetski mirovni savjet
Portugalsko vijeće za mir i suradnju**

Lista organizacija koje su prihvatile apel WPC-a i Portugalskog vijeće za mir i suradnju protiv NATO sumita u Lisabonu, do 13. rujna (lista je otvorena za daljnju podršku):

CEBRAPAZ Brazil

Grčki komitet za međunarodni detant i mir (EEDYE)

Austrijski mirovni savjet

Sveindijški Savjet mira i solidarnosti

Palestinski Komitet za mir i solidarnost

Vojska protiv rata Češke Republike

Gruzijski mirovni Komitet

Libanonski mirovni komitet

MOVPAZ Kuba

CEDESPAZ Španjolska

Mirovni savjet SAD-a

Pakistanski savjet mira i solidarnosti

Komitet za Obranu Ljudskih Prava u Iranu

Novozelandski mirovni savjet

Rumunjski mirovni savjet

Ciparski mirovni savjet

Evropski mirovni Forum

Kanadski mirovni Kongres

Epipatski mirovni Komitet

Sirijski Nacionalni mirovni savjet

Komitet internacionalne solidarnosti (COSI), Venecuela

Nepalski savjet za mir i solidarnost

Turska mirovna msocijacija

MOPASSOL Argentina

Dominikanska unija novinara za mir (UDPP)

Pravo i solidarnost, Francuska

Njemački mirovni savjet

Bugarsko nacionalno vijeće za mir

Međunarodna akcija za oslobođenje (INTAL), Belgija

Udruženje za obranu mira, solidarnosti i demokracije, Iran

Norveško mirovno vijeće

U međuvremenu:

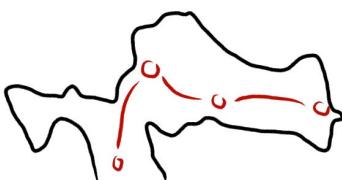
Centar za mirovne studije (CMS), Hrvatska

Dogadanja i zanimljivosti

Okrugli stol "Merčepovci: Put zločina"

Piše: Branko Tan

Krajem rujna u Zagrebu je održan okrugli stol na temu zločina koje su 90-tih godina počinili pripadnici pričuvnog sastava policije pod zapovjedništvom **Tomislava Merčepa**. Pod nazivom „Merčepovci: put zločina“, okrugli stol je organizirala Inicijativa mladih za ljudska prava, a o tim strašnim zločinima, o kojima su svojedobno opširno pisali Feral Tribune i Hrvatska ljevičica, govorili su na okruglom stolu i preživjeli, žrtve i obitelji žrtava ratnih zločina počinjenih u Vukovaru, Gospiću, Zagrebu i području oko Pakraca.

Socijalistička radnička partija Hrvatske pripada onim političkim strujama u Hrvatskoj koje najoštire osuđuju počinjene zločine, njihovo kazneno neprocesuiranje, nacionalističku klimu i politiku koja ih je poticala i sve pokušaje da ih se, iz bilo kojih razloga, zataška, umanji ili opravda. Jednako tako podupirimo predstavljenu inicijativu za imenovanje ulice ili parka u zagrebačkom naselju Trešnjevka po obitelji **Zec**.

Recimo i to da je Inicijativa mladih za ljudska prava u Hrvatskoj podigla ljetos prašinu hvale vrijednom akcijom postavljanja spomen ploče (na sjevernom izlazu iz Knina) u znak isprike i sjećanja na civilne žrtve vojno-redarstvene akcije „Oluja“ i time dala zapaženi doprinos sprječavanju „socijalizacije

zločina“. Originalni tekst na ploči glasi:

5.8.1995. – 5.8.2010. / O 15. obljetnici akcije HV-a «Oluja», uz ovu cestu kojom su prošle tisuće izbjeglica, ploču postavljaju građani RH koji nude žrtvama svoju ispriku u nedostatku isprike odgovornih. / Ploča je postavljena uz finansijsku potporu Vlade RH

Usljedile su ozbiljne prijetnje Inicijativi te njezinom koordinatoru **Mariju Mažiću** (u tome se posebno „istakao“ tajnik zagrebačke Hrvatske čiste stranke prava **Ivan Škrlec**), što mi u SRP-u želimo ovdje osuditi. Ploča je munjevitom brzinom uklonjena, ali Inicijativa je njavila je da će tražiti od Grada Knina njezino ponovno postavljanje.

I u Hrvatskoj obilježen Međunarodni dan mira Mir nije odsustvo sukoba

Piše: Dalibor Vidović

Rezolucijom UN-a iz 2001. godine, 21. rujna određen je danom nenasilja i prekida neprijateljstava na globalnoj razini. Tog dana riječ „mir“ bila je beskonačno puta izgovorena i napisana od strane imperialističkih vlada i onih koji slugsanski rade u njihovu korist. U svijetu koji je više nego ikad obilježen nepravdom, nejednakosti, siromastištvom, gladi, ratom, povećanjem vojnih proračuna, izgradnjom imperialističkih vojnih baza i razvojem visokosofisticiranog oružja, važno je raskrinkati one koji su, pravdujući se „borbom za mir“, zapravo pokretači rata i terora.

Važno je naglasiti da istinski mir može nastupiti tek kad prestane izgradnja novih imperialističkih

vojnih baza i kad više od tisuću postojećih (najviše otpada na vojsku SAD-a) bude nestalo. Tek kad bude postojala istinska predanost ideji razoružavanja diljem svijeta, počevši s nuklearnim oružjem, zasnovana na jednakosti obaveza svih strana, bez iznimki, i kad vojno-politički blokovi, poput NATO-a, zauvijek nestanu. Tek kad odnosi među državama budu zasnovani na principima međusobne suradnje, solidarnosti i apsolutnog poštovanja međunarodnog prava, uključujući rezolucije UN-a.

Bez ostvarenja nabrojanih ciljeva, čovječanstvo može slaviti i obilježavati bezbroj Međunarodnih dana mira, ali nikad zaista neće živjeti u miru! Prisjetimo se u tom svjetlu i Pokreta nesvrstanih u kojem smo nekada igrali važnu ulogu, a koji ovaj mjesec obilježava 59. godišnjicu osnivanja.

Ove godine aktivisti Centra za mirovne studije (CMS) upozorili su na potrebu ulaganja stalnih napora u očuvanje mira, organiziravši niz događanja od 20. do 24. rujna, kada je na Trgu žrtvava fašizma u Zagrebu otvorena izložba „Tko je tebi Reihl Kir?“, autorice **Tanje Simić Berčlez**. U najavi događanja istakli su: „Okruženi rastućom polarizacijom u društvu, smanjenom ekonomskom sigurnošću, escalacijom nasilja, sve većom nesigurnošću ljudskoga života, te izažovima zaštite ljudskih prava, ovim putem želimo skrenuti pozornost na važnost svakodnevnog promišljanja i ulaganja napora u izgradnju mira. Mir ne znači isključivo odsustvo sukoba i nasilja manjeg ili većeg razmjera - mir predstavlja trajne napore koji se ulažu u razvoj društava i pojedinaca, mir daje prilike učenju i aktivnom djelovanju. Mir označava društvo svjesnih i savjesnih pojedinaca koji teže nenasilnom rješavanju sukoba i izgradnji društveno pravednih odnosa.“

Intervju: Maja Jelinčić

„Ne stoji kuća na zemlji, nego na ženi!“

Upravo su u toku pripreme za reformu mirovinskog sustava koja, između ostalog, donosi produljenje radnog vijeka i oštriju penalizaciju prijevremenog umirovljenja. Ovom reformom posebno žene bi se našle u vrlo nepovoljnem položaju pa bi tako uskoro mogle ići u starosnu mirovinu tek sa 65 godina (nakon isteka zakonski određenog prijelaznog perioda). S druge strane, vlast naravno ni ne pomišlja u okviru „reformskih“ poteza ukinuti institut povlaštene saborske mirovine. O tome i drugim temama, razgovarali smo s gđom. Majom Jelinčić, predsjednicom Demokratske stranke žena (DSŽ), koja je bila i koaličijski partner SRP-a na prošlim parlamentarnim izborima.

Foto: SRP
Maja Jelinčić, predsjednica DSŽ-a

Socijalizam danas: Gospodo Jelinčić, molimo vas da ukratko predstavite Demokratsku stranku žena i sebe osobno.

Demokratska Stranka žena osnovana je 2004. godine zbog nezadovoljstva, posebno nas žena, općom i političkom situacijom u našem društvu. Naš slogan *Za istinu i pravdu* jasno govori o kakovoj je stranci riječ. Jedna

od osnovnih točaka našeg programa je ispravljanjem društvenih nepravdi, a složit će se samnom da su se u posljednjih 20-tak godina mnoge dogodile. Našu blisku povijest obilježile su, na žalost, četiri izjave, a to su: „200 bogatih obitelji, ostalo stoka sitnog zuba“, „tko je što jamija, jamija je“, „rat je prilika koja se ne smije propustiti“ i „pretvorba i privatizacija je pogreška HDZ-a“, rečenca koju je, prema napisima u štampi, izrekao sam gospodin Šeks, jedan od tvoraca famoznog Zakona o pretvorbi i privatizaciji, temeljnog zakona HDZ-ove politike i vladavine kroz posljednjih 20-tak godina.

Ova politika dovela je našu zemlju do prosjačkog štapa i dužničkog ropstva i zadužila naše, još nezačete, unuke. Ja se politikom nisam bavila, nisam bila član KP a niti proljećarac. Živjela sam mirnim građanskim životom i radila cijeli radni vijek u vanjskoj trgovini, najvećim dijelom u Elektroprometu V.T. u odjelu izvoza. Majka sam troje, sada već odrasle djece. Politikom sam se počela baviti onda kada se politika počela baviti menom i mojom porodicom u smislu da nam se urušio standard, plaćali smo tri fakulteta i srećom bili zdravi, jer u našoj zemlji, na žalost, pravo na zdravlje imaju samo oni koji imaju novaca.

Socijalizam danas: Kakav je tretman žene u našem društvu, u sferi rada i plaćanja rada, te zašto produžetak radnog vijeka za žene?

Položaj žena u našem društvu je neravnopravan. Od nas žena se očekuje da skrbimo o obitelji, da smo dobre supruge i majke, dobre ljubavnice, da briljiramo kao radnice ali da smo istovremeno potplaćene i do 20-tak posto u odnosu na muške kolege, ako radimo isti posao. Prve smo i na meti otkaza. Uz to, kako reče jedan vizazist - od žena se očekuje da su ukras na planeti Zemlji. No stara izreka „Ne stoji kuća na zemlji, nego na ženi“, još je uvijek najbolja definicija kada želimo opisati ženu. DSŽ polazi od ekonomski neovisnosti žene. Želimo radno mjesto i plaću za svoj rad, za sve ostalo pobrinut ćemo se i same. To nam je i Ustavom zagarantirano pravo,

Producđetak radnog vijeka za žene jest još jedna nepravda koja se čini prema ženi. Pa mi ionako radimo duplu satnicu. Mi žene kada dodemo iz posla zapravo nastavljamo posao domaćice. Mi predlažemo da se radni vjek za muškarce pomakne prema dolje kako bi se izjednačio s radnim vijekom nas žena. U našem društvu, čini mi se, treba postići da ljudi treće dobi rade duboko u starosti, a Zavod za zapošljavanje da punimo mlađim ljudima, stručnjacima, inžinjerima, doktorima nauka. Na Zavodu ih već danas ima 17.500, starosne dobi do 35 godina, i u ovom društvu nikome ne trebaju. Po meni je i to jedan od većih razloga pada nataliteta u Hrvatskoj.

Socijalizam danas: DSŽ je za sada vanparlamentarna stranka, kakvi su planovi da postanete parlamentarna?

DSŽ je mlada stranka, izvanparlamentarna stranka, koja se zalaže za demokratizaciju društvenih odnosa, za veću afirmaciju žena u javnom i političkom životu. Nezaposlenost vidimo kao najveći problem u našem društvu, nezaposlenost je rak rana koja izjeda temelje našega društva. Od samog osnutka upozoravali smo i upozoravamo na nužnost sveobuhvatne gospodarske strategije i jačanja proizvodnog gospodarstva okrenutog izvozu. Naš cilj je smanjiti nezaposlenost, korupciju i kriminal, efikasnije funkcioniranje države, stabilan mirovinski i zdravstveni sustav, besplatno školovanje za mlade i mirna starost za ljude treće životne dobi. Državnu upravu treba reducirati drastičnim rezanjem troškova preskupe države, prepoloviti broj županija, jedinice lokalne samouprave svesti na razinu samofinanciranja osim iz područja od posebne državne skrbi. Ostale općine koje se ne mogu samofinancirati trebale bi funkcionirati kao mjesni odbori. Tu bi se uštedjelo na troškovima lokalnih moćnika koji u svojim sredinama često provode samovolju. Manje bi se jelo bunike, a manje bi bilo i pokrađenih cijevi iz gradskih hidranata. Realnost nam ukazuje da to ne mogu provesti niti stranka na vlasti a niti oporba pri vla-

Socijalizam danas

sti. Najavljeni Kukuriku koalicija još je jedan pjev pjetla pred zoru. Ali žene mogu! Žene i nove snage neoključane pljačkaškim pohodom na društvenu imovinu, imovinu nas građana Republike Hrvatske. Mi se zažaljuemo za korjenite promjene u našem društvu. Za društvo znanja, rada, istine i poštenja, s time da bih ipak ovom poštenju dala prioritet.

Mi žene, kako uređujemo svoje stanoće, kuće i dvorišta, vjerujte, kada dodemo u priliku znati ćemo urediti i državu. A počet ćemo s pitanjem: „Odakle ti to što imaš, kao da si živio i radio deset života?“

Sitnozubane treba nadmudriti dok se ne proguta i zadnja ovca! Stalno i ogromno zaduživanje koje proglašavaju uspjehom je duda varalica, sve s ciljem, kako ostati u udobnim foteljama s prepunim bankovnim računima... A onda ćemo u New York, Švicarsku, Lichtenstein, Kajmanske i Djekičanske otoke. Ovi Djekičanski nam najbolje odgovaraju jer smo naprsto nevini kao djevice... A što će i kamo će slavonski seljak, dalmatinski škveranin, lički drvosječa, gradski radnik-proleter? Na to službena politika nerna odgovor i ne zna odgovoriti. Gradani su toga svega svjesni i nadam se da će nas na predstojećim izborima prepoznati kao svog partnera i dati nam povjerenje, a mi ćemo svojim radom i zalaganjem ovaj partnerski odnos brižno njegovati.

Socijalizam danas: Da li planirate suradnju i koaliranje s drugim strankama?

Želimo suradnju i koaliranje sa strankama, prvenstveno onima koji u

svojim redovima nemaju nemoralne političare koji su, izabравši svoje poslušnike, izvršili pljačku naše imovine. Okrali svoj narod. Ne tuđin tuđina, već svoj svoga... A ratovali smo da hrvatska kuna ostane u hrvatskom džepu, hrvatska deviza u Zagrebu, a ne Beogradu.

Suradnju s onima koji nude konkretnе gospodarske programe mi već ostvarujemo. U sklopu udruge HSSD i nove stranke, Stranke Hrvatskog Zajedništva, takove programe za oporavak hrvatskog gospodarstva prezentira akademik **Miloš**. Mi ove programe pozdravljamo i vidimo put kako vratiti ogroman dug, koji se popeo već pod zvijezde i prema procjenama nekih uvaženih ekonomista realno iznosi 100 milijardi USD, i izići iz recesije i krize u koju smo duboko zaglibili. I tu ne pomaže nikakova krumpir salata i metla na reveru premijerkinog sakoa.

Socijalizam danas: Vaša suradnja sa SRP-om i kako je ocjenjujete?

Na proteklim lokalnim izborima imali smo sa SRP-om zajedničku listu za Županiju zagrebačku. Polučili smo rezultat od 3,10 posto. Naši odnosi su bili korektni i prijateljski i da je ka-

Foto: DSŽ

mpanja bila medijski praćena, rezultat bi zasigurno bio bolji. Šteta je samo što zajedno nismo izašli na izbore i u gradu Samoboru.

Željela bih reći da u promjenjenim okolnostima mlade hrvatske države, podjele koje nas povjesno opterećuju nemaju smisla. Povijest ne možemo mijenjati ali iz nje mnogo možemo naučiti. Naš današnji neprijatelj je naša bijeda i socijalna ugroženost. Nasuprot tome imamo poslodavce koji nisu iznikli iz vlastitog rada već,

uglavnom, na pljački imovine koju su stvarale generacije naših otaca i majki, baki i djedova i nemaju sluha i ne razumiju da je radnik okosnica njihovih uspjeha u poslovanju. Radnička prava su naprsto zgažena i mi se moramo ponovno izboriti za ona radnička prava koja smo imali. Umjesto da smo ih nadogradili.

Socijalizam danas: Kako ste praćeni u medijima, dali ste zadovoljni istim?

Zbog svojih stavova DSŽ nije miljenica medija. To se obrazlaže tezom "niste parlamentarna stranka". A molim vas lijepo, kako ćemo to i postati ako nemamo priliku iznijeti svoje stavove i komentirati postupke onih koji su od naroda izabrani? HTV, iako javni medij, koji se dijelom financira iz džepova nas poreznih obveznika, u službi je službene politike i njihovih satelita, podrepaša i dodvorica vladajućim strukturama. Stalno gledamo ista te ista lica, a kao traže se nova lica i tzv. nezavisni kandidati. Nezavisni kandidati su uglavnom poznata lica, frakcionaši iz redova vladajućih struktura koji se lako o svemu dogovore, a neki se podvijena repa vraćaju u velike, matične stranke, jer sami bez velike stranke nisu nitko i ništa. Predstavljaju narođeni kao velike stručnjake koji će Hrvatsku odvesti u blagostanje. A onda ti akademici za državni sistem ipak završe u Remetincu, a mi s nosom u kantama za smeće tražeći petambalažu kako bismo pokrpali rupetine u kućnoj blagajni, I zato 50-tak posto građana ne izlazi na izbore. Muka im je od tih novo/starih lica. Tu bih izdvojila OTV kao korektan medij.

Foto: DSŽ
Prvo javno istupanje Demokratske stranke Žene, 2005. godine

Reagiranja

„Socijalizam danas“ daje otvoreni prostor za pisma, kritičke osvrte i komentare političkih događaja, kako članovima SRP-a tako i svim drugim čitateljima. Stavovi i mišljenja iznesena u rubrici „reagiranja“ ne odražavaju nužno službene stavove SRP-a. Uredništvo zadržava pravo kraćenja i opreme teksta.

Komentari s povodom

HDZ – stranka opasnih namjera

Piše: Ivica Bašić

Poslužio sam se u naslovu ovog članka izrekom druga (gospodina) Ivice Račana, bivšeg predsjednika Saveza komunista Hrvatske, kasnije transformiranog u Socijaldemokratsku partiju Hrvatske. Dotični drug (gospodin) je početkom devetdesetih godina prošlog stoljeća, u parlamentarnoj izbornoj kampanji, za HDZ rekao da je to „stranka opasnih namjera“. Naravno, on je kasnije malo od toga reterirao i nešto „muljao“ da je to izgovorio u izbornoj kampanji i u vrijeme bivše socijalističke Jugoslavije, pa da otprilike nije baš tako doslovno mislio. Ne bi Račan bio Račan, kad ne bi ostao dosljedan svojoj nedosljednosti, „mumljavoj“ dvosmislenosti i nedorečenosti.

Ovdje ću pokušati u nekim osnovnim crtama prikazati „uspjeh“ i

zločinačke rezultate vladavine HDZ-a, od svog dolaska na vlast 1990. godine, pa neka čitatelji sami ocijene je li naslov opravdan? Već 1989., kad je i osnovana Hrvatska demokratska zajednica, u Hrvatsku su počeli dolaziti ljudi iz „dijaspore“, od kojih su mnogi bili uključeni u razne ustaške i protugoslavenske organizacije, te poneki iz legije stranaca. Počelo je tajno naoružavanje građana odanih HDZ-u, što je davalo naslutiti da namjere HDZ-a nisu samo pobjediti na izborima, već je u pitanju i priprema za rat? Ta činjenica i njihovo kasnije djelovanje znatno, ako ne i presudno, je utjecalo na sva daljnja zbivanja i događanja u Hrvatskoj. Već sama predizborna kampanja je bila intonirana tako da je za svo „zlo hrvatskom narodu“ u socijalističkoj Jugoslaviji kriv „totalitarni socijalistički sistem“ i Srbi, koji su „remetilački faktor u Hrvatskoj“ (**Tuđman**).

Usljedile su i „povijesne“ izreke Tuđmana da je sretan što mu žena nije Židovka ni Srpkinja, te da u Hrvatskoj treba smanjiti postotak Srba na 2 do 3 posto (od tadašnjih oko 12 posto).

Isto tako počelo je opće „pljuvanje“ po svemu što je rađeno na izgradnji socijalizma u Jugoslaviji i napadi na komuniste i kadrove koji su bili članovi Saveza komunista. Socijalističko samoupravljanje je proglašeno totalitarnim režimom u kome je provođena diktatura u kojoj su naročito stradavali Hrvati. Sve je to bila osnovna retorika članova HDZ-a i onih koji su ih podržavali. Josip Broz Tito je proglašavan za najvećeg zločinca.

Posebno je zlo počelo kada je HDZ pobjedio na izborima (uz svesrdnu asistenciju majke Katoličke crkve). Posebno su počeli progoni Srba i komunista, naročito na rukovodećim funkcijama. Smijenjivani su i jedni i drugi, bez obzira na uspješnost. Ta se hajka nije zaustavljala

samo na rukovodećim kadrovima, otpuštani su s posla mnogi samo zato što su srpske nacionalnosti, tobože kao „višak radne snage“.

Najveći udarac na Srbe i socijalizam u Hrvatskoj, učinjen je donošenjem novog Ustava Republike Hrvatske (prije Božića 1990. godine), jer je Srbima njime oduzeto pravo konstitutivnog naroda (kakav su status imali u vrijeme socijalizma) i pretvoreni su u nacionalnu manjinu. To je dalo još više povoda da se Srbe može „prozivati“ i zlostavljam na sve načine. Otvoren je putem nacionalističke i proustaške štampe „lov“ na njih. Nazivani su pogrdnim riječima, a sam Tuđman ih je prozvao „remetilačkim faktorom“ u Hrvatskoj. Po gradovima i selima su počeli „nicati“ grafiti i parole „Srbe na vrbe“, „Bježte psine preko Drine“, „Ovo je zemlja samo hrvatskog naroda“, „Živjela NDH“, „Živio Ante Pavelić“, komponirane su, te snimane na nosače zvuka i pjevane razne pjesme proustaškog sadržaja, koje izražavaju direktnu prijetnju i napad na Srbe, a da nitko za to nije pozivan na odgovornost ili za to sudski sankcioniran.

U Saboru, kao najvišem „demokratskom“ i zakonodavnom organu RH, su mnogi zastupnici svakakve pogrde govorili za Srbe, do toga da je na svako obraćanje zastupnika Srbina u Saboru bilo povika i zviždanja. Tako je čak jedan od zastupnika HDZ bacio svoju aktovku na govornicu za kojom se nalazio zastupnik srpske nacionalnosti...

Istim Ustavom je ukinuto samoupravljanje, društveno vlasništvo (koje je pretvoreno u državno), te socijalizam. Uvedeno je isključivo državno i privatno vlasništvo, što je

pretvorilo socijalističku Hrvatsku u „divlji kapitalizam“.

Sve je to potaklo Srbe koji žive u Hrvatskoj da se ozbiljno zabrinu za svoju sudbinu. Naročito je to bilo prisutno kod starijih koji se sjećaju 1941., uspostave „NDH“ i teškog stradanja srpskog naroda u toj fašističkoj tvorevini. Uz to, i još sve učestalije pojave nacionalizma i četništva u Srbiji, stvorena je povoljna klima za „okupljanje“ Srba zbog potrebe da se obrane ako se ti pritisci još budu povećavali.

Možda bi ovom prilikom bilo prikladno povući jednu paralelu sa određenim zbivanjima iz 1941. godine. Ratni zločinac i krvnik iz Jasenovca **Ljubo Miloš** je prilikom saslušanja, nakon hapšenja u Jugoslaviji, izjavio: „*U emigraciјi mi je pričao 1946. Božo Kavran da je njemu po uspostavi NDH u Zagrebu govorio ustaša povratnik Orešković, zvani Gandi, i još neki, kako su još u emigraciji u Liparima razgovarali sa Pavelićem o tome kako će iskorijeniti Srbe u Hrvatskoj. Tada su govorili o tome kako će sami izazvati pobune među Srbima u Hrvatskoj, ukoliko se Srbi ne budu sami bunili, te na taj način biti našli razlog za likvidaciju istih u Hrvatskoj...*“ (Knjiga „Koncentracioni logor Jasenovac“, str. 1012., Antum Miletić, „Narodna knjiga“ Beograd, 1986.).

A sada pročitajte što je u svojoj knjizi, „Istina mora izaći van“ (Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2009. str. 238. i 239.) rekao **Josip Boljkovac**, prvi ministar unutarnjih poslova neovisne Hrvatske: „...Nekima od slavonskih dužnosnika kao da se jačko žurilo u oružani obračun s lokalnim Srbima, iako je to bila suluda avantura koju je dodatno otežavala činjenica da je riječ o području koje je samo Dunavom odvojeno od Srbije... negdje u drugoj polovici ožujka 1991. dogodila se u Istočnoj Slavoniji zacijelo i najbizarnija provokacija, o kojoj još uvijek ima i nerazjašnjenih detalja. Šef osječke policije Josip Reihl-Kir, koji će nekoliko mjeseci poslije biti ubijen u atentatu, osobno mi je pričao kako

su jedne večeri došli po njega moj uvijek nelojalni pomoćnik Vice Vučković s Branimirom Glavašem i Gojkom Šuškom. Sve je to u televizijskom serijalu „Smrt Jugoslavije“ prepričala i njegova supruga Jadranka. Poveli su ga sa sobom policijskim autom, u kojem je još bio i njihov vozač. Kirov je zadatak bio pokazati im najpogodniji put prema Borovu Selu, koje je na tom području bilo i najveće srpsko naselje. Na glavnoj prometnici nije bilo srpskih straža, već je bilo preprijećeno samo nekoliko tanjurača. Kad su se u noćnim satima poljskim putem približili prvim kućama na nekoliko stotina metara, spomenuta je trojka iz prtljažnika izvukla ambrust (oružje za gađanje tenkova, op.a.). Kir nije krio golemo iznenadenje onim što vidi, napominjući da će to izazvati krvava razračunavanja, no brzo je ušutkan. Jedan je ambrust udario u zid neke napuštene kuće, drugi je eksplodirao na krumpirištu, a treći se nije aktivirao. Mještani su se, dakako, uzbunili pa su napadači u brzini bježali natrag. U toj strci Šušak je izgubio i službeni pištolj... Nitko od stanovnika Borova Sela te noći nije stradao, a onaj neeksplodirani ambrust dopremljen je pak u Zagreb kako bi se nama u hrvatskoj vlasti dokazalo da netko provocira srpsko stanovništvo. Taj je svjesno izazvani incident ipak ispunio svrhu: područje Borova Sela postalo je najopasnija točka istočne Slavonije, u koju su u obranu „ugroženog srpstva“ počeli dolaziti i naoružani pripadnici nekih srpskih paravojnih jedinica. Nije prošlo dugo kako je i Vojislav Šešelj tamo održao miting pa je protuhrvatsko raspoloženje uskoro bilo na vrhuncu...“

Ima li tu imalo sličnosti, ili čak identičnosti, sa 1941. godinom? Izgleda da se ipak „povijest nekad ponavlja“?

To je samo jedan primjer provoci-

ranja srpskog stanovništva i izazivanja ratnog sukoba. Takvih ili sličnih namjernih provociranja bilo je na stotine diljem Hrvatske.

To i drugi pritisci na Srbe uvjetovali su da su se odnosi između Srba i zvanične hrvatske vlasti još više po-goršali i zaoštravali tokom 1991., tako da je stvarno uslijedila i pobuna Srba (nazvana balvan-revolucija) sa centrom u Kninu.

Uslijedili su daljni progoni Srba. Otpuštani su s posla, pozivani su telefonima uz prijetnje i pozive da napuste Hrvatsku, minirane su kuće i radnje Srba, počele su u ljeto 1991. godine i fizičke likvidacije Srba bez optužbe i suda, prema ocjeni lokalnih moćnika iz tzv. „Kriznih stožera“). U to vrijeme, samo u Sisku nestalo je preko stotinu Srba, a na nekim web-stranicama objavljen je popis preko 600 nestalih Srba u Sisku i okolici. Do danas još nitko za to nije odgovarao? Tokom ljeta 1991. godine od provokacija, došlo je i do pravog rata između Srba koji su osnovali tzv. Samostalnu autonomnu oblast (SAO) Krajinu, kasnije preimenovanu u Republika Srpska Krajina (RSK), i vlasti Republike Hrvatske. Cilj je postignut. Stvorena je prilika da se u Hrvatskoj „riješi srpsko pitanje“ zauvijek. Ako nije „riješeno“ za vrijeme tzv. NDH, Tuđman i njegov HDZ će to riješiti sada? Taj rat, i rat u BiH, je „idealna prilika“ da Tuđman i **Milošević** ostvare svoje planove (dogovorene u Karađorđevu) o podjeli Bosne na dio koji treba pripasti Hrvatskoj i dio koji treba pripasti Srbiji. U rat su tako uvučeni i Muslimani (Bošnjaci) koji su se borili za svoj dio teritorija u Bosni i Hercegovini.

Napokon je rat u Hrvatskoj završen vojno-redarstvenom operacijom „Oluja“, koja je zadala „konačni udarac“ srpskom životu u Hrvatskoj. Preko 200 tisuća građana srpske nacionalnosti pobjeglo je iz Hrvatske da bi spasilo glave, ostavivši svu svoju imovinu i domove, koji su većinom, u „Oluji“ i posljepone, porušeni, a one kuće, koje su ostale

čitave, naseljene Hrvatima iz Bosne i Hercegovine, te Kosova (Janjevo), da se nebi Srbi kojim slučajem brzo vratili nazad.

Ti ratovi su uništili Socijalističku federativnu republiku Jugoslaviju, samoupravljanje, smrtno je stradal preko 200 tisuća, a raseljeno i izbjeglo preko milijun ljudi, ostalo je preko 100 tisuća ratnih invalida, uništena privreda, stvorena mržnja među građanima koji su do jučer živjeli u „bratskoj slozi“ i zadovoljstvu. Katastrofa „biblijskih razmjera“ za narode koji su živjeli u Socijalističkoj Jugoslaviji.

Nije narod samo materijalno i životom stradao, već mu je zatrovana i uništena „duša“. Sve su to „djela“ HDZ-a i drugih nitkova diljem bivše Jugoslavije koji su bili raspirivači i upravljači ratnih zbivanja.

Dok su na jednoj strani „hrvatski mladići“ krvarili i ginuli (nisu ni sami znali zašto, sad se tek to pita!), na drugoj strani su „podbodni“ HDZ-njare pljačkali društveno vlasništvo i prisvajali ga sebi kao da su ga stvarali njihovi djedovi i očevi, a ne radnička klasa Hrvatske i cijele Jugoslavije.

U to vrijeme i kasnije izvršena je pljačka radnika kakva još u historiji nije viđena. Najprije ih je opljačkala država, pretvarajući društveno vlasništvo u državno, a kasnije dijeljeno podobnjima u privatizaciji. Radnici su ostali na ulici, pa čak i oni koji su odlazili u rat i ostavljali svoja radna mjesta, vraćali su se u opustošena poduzeća i ostajali bez posla. Nije li to zločin i prema njima?

Kad je rat završio, počela tzv. tranzicija, pljačka i kriminal se nastavio dalje. U tom „poslu“, našli su se uglavnom „najdonaniji“ članovi HDZ-a i njihovi simpatizeri. Pogledajmo samo nekoliko takvih „rabota“ koje su dovele Hrvatsku, pod vlašću HDZ, na rub propasti i dalje je vode do konačne katastrofe. Danas, se rješenja izlaza traže isključivo kroz daljnja opterećivanja radnika, građana i umirovljenika. Klasična rješenja profiteorskog kapitalizma svijeta.

Pretvorbom i privatizacijom, „nestaju“, ili se svode na 5 do 10 puta manje zaposlenih nego u vrijeme socijalizma, nekad svjetski poznata poduzeća: Željezara Sisak, Đuro Đaković, Prvomajska, Borovo, Salonit, Jugoplastika, Jugoturbina, Varteks, MTČ, Kamensko, svi poljoprivredni kombinati koji su bili glavni nosioci razvoja poljo-prihvarede... Nekoliko stotina tisuća radnika ostaje bez posla, vrši se veliki pritisak na mirovinsko osiguranje za odlazak radnika u mirovinu. Odnos umirovljenika i radnika, od 1:3 1990., danas se spustio na 1:1,2. Danas u Hrvatskoj ima preko 300 tisuća nezaposlenih, a nekoliko stotina tisuća radnika koji rade ne primaju plaću po nekoliko mjeseci...

Redaju se afere: „menadžerski krediti“, privatizacija na **Kutlin** način koja još nije ni objelodanjena do kraja, šverc i krađe deviza od „dijaspore“ za financiranje rata i kupnju oružja, Dubrovačka banka, Hypo-banka, Brodosplit, Slavonska banka, Podravka, INA-Mol, Hrvatske ceste, Hrvatske željeznice, Hrvatska elektroprivreda, Sunčani Hvar, financiranje HVO u Hercegovini i „mutna“ sredstva za Hrvate u Hercegovini...

Evo samo nekih pokazatelja korupcije najnovijeg datuma, otkako je predsjednik vlade bio **Ivo Sanader**: HEP, TLM, šteta 600 mil. kuna; Hrvatska poštanska banka (HPB), šteta 280 mil. kuna; Fimi-Media, šteta 16,5 mil. kuna; Brodosplit, šteta 27 mil. kuna; Kamioni za HV, šteta 10 mil. kuna; Podravka, šteta 320 mil. kuna; Hrvatske željeznice (HŽ), šteta 47 mil. kuna; HEP, mito za poslove, šteta 40 mil. kuna; Hrvatske autoceste (HAC) i Skladište, šteta 30 mil. kuna; Maestro, traženo mito, šteta 20 mil. kuna... što iznosi ukupno 1,4 milijardi kuna (podaci objavljeni u Jutarnjem listu od 13. kolovoza 2010.).

Ili, pogledajmo podatke koje je novinar Boris Rašeta objavio na internet portalu H-alter:

„...od osamostaljenja, ukupni gubici ove zemlje na različite svinjarije, iracionalnosti i političku korupciju, uz pogodovanje različitim lobijima, iznosili su 48,19 milijardi kuna. A to je više od ukupnog hrvatskog vanjskog duga!“

Rašeta dalje navodi mnoge primjere kuda su utrošene te milijarde kuna:

Rivkin, advokat koji je branio Hrvate iz BiH u Haagu, 10 milijuna eura;

Herceg-Bosna, 1 milijardu eura; Niskogradnja i „niske strasti“, 5 milijardi eura;

Izgradnja porušenih kuća u Oluji (od hrvatske strane), 500 milijuna eura;

Financijski inženjering, 1 milijarda eura;

Integracija dijaspore i domovine (tajni računi „domoljuba“ u Villachu, Grazu, Klagenfurtu, Genovi, Bernu...), 1 milijarda eura;

Pretvorba i privatizacija, 15 milijardi eura;

Nestala sredstva sa računa u Austriji za kupnju oružja („popunjeno“), 300 milijuna eura;

Umirovljenici su prevareni za 7 milijardi eura;

Sanacija banaka, koje su potom prodane strancima, 4 milijarde eura;

Društveni stanovi prodani građanima, sredstva potrošena u tko zna koje svrhe 1 milijarda eura;

Maksimirski stadion, 80 milijuna eura;

Dvorane za rukomet, 500 milijuna eura;

Hrvatska televizija („državotvorni agitprop“), 1 milijarda eura;

*Korupcija (procjena **Ive Josipovića**, korupcija nas košta 12,5 miliardi kuna godišnje), što za 20 godina iznosi oko 10 milijardi eura;*

Obaveze prema Vatikanu, 700 milijuna eura...

„I onda se pitamo zašto nam je kako nam je? Trebali bismo se pitati kako to da uopće živimo...“ - na kraju konstatira novinar Boris Rašeta!

Nije li ovo, rušenje Jugoslavije, so-

cijalizma i samoupravljanja, i sve što se poslije toga događalo pod vlašću HDZ-a, blago rečeno, zločin prema „voljenoj grudi“ i ovom napačenom narodu koji živi u „Lijepoj njihovoj“? Sve su to djela baš onih „najodanijih domovini“ i HDZ-u.

Završio bih ovaj kratki pregled konstatacijom koju je iznio **Domagoj Margetić** na internet-portalu „Necenzurirano.com“, (11. rujna 2010. godine), pod naslovom „HDZ, Kaptol, krvavi dragulji i afera Hypo“:

„Dok su se ljudi ubijali, oni su pljačkali. I tako je nastala tranzicijska elita u državama na Balkanu, koja je svoje pozicije moći izgradila na leševima pobijenih i na krvavom ratnom plijenu vrijednom doslovno desetke milijardi eura. Sada kada su razotkriveni postoji opasnost da ta prljava zločinačka elita izvede neki manevr sličan onome iz 1990-tih, kako bi izbjegli svoju odgovornost za to ružno balkansko desetljeće. Međutim, jesmo li kao društvo spremni na istinu o krvavoj i kriminalnoj tranziciji? Jesmo li spremnu suočiti se s mučnim činjenicama i priznati sami sebi da smo naivno i glupo nasjeli na domoljubnu retoriku Tuđmanizma, te zločinačke quasi ideologije HDZ-ove ratnoprofitterske elite.“

Zamislimo se, u kakvoj to zemlji i duštu sada živimo? Nije li vrijeme za odlučnije – revolucionarne akcije radnika i građana da već jednom prekinemo tu lažnu iluziju u kojoj živimo?

Foto: Arhiva Novi list (izvor: Index.hr)

Zakon o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave

Piše: Tadiša Milošević

Pokušaj sindikalnih udruženja da prijedlog izmjena ZOR-a dovedu pred neposredni sud građana, ne samo da je sputavan od strane Vlade, već je uvelike otežan samim djelovanjem zakonodavca.

Zakonski uvjeti koji se trebaju ispuniti kako bi se uopće raspisao

našnje osobne karte nemaju otisnut JMBG, pa mnogi građani koji bi htjeli podržati referendum to ne mogu, jer ga jednostavno ne znaju. Ukoliko pri sakupljanju potpisa dođe do nekakvih nepravilnosti, kao kod nedavnih prijedloga za izmjenu ZOR-a, odluku o zakonitosti donosi Organizacijski odbor. Međutim, nije propisano koje odluke može donjeti navedeni odbor, kao ni mogućnost ulaganja pravnih lijekova na takve odluke.

Ustavni sud RH je svojom odlukom ukinuo prijašnju odredbu 8H Zakona o referendumu, koja je propisivala da Ustavni sud ocijenjuje zakonitost i ustavnost referendumskog pitanja, pošto su ista uređena samim ustavom, pa se ne može ocijenjivati njihova zakonitost već samo ustavnost.

Foto: www.zamirzine.net

referendum, toliko su složeni i zahtjevni da je svakom jasno kako nam zakonodavac kao građanima poručuje da se okanimo ovog najdemokratičnijeg instrumenta odlučivanja. Pa tako se propisuje da treba sakupiti potpise najmanje 10 posto birača, i to u roku od samo 15 dana kako bi se mogao raspisati referendum.

Nadalje, traži se da potpisi budu u uvezanim knjigama i obavezno uz JMBG, koji je po pozitivnim propisima tajni podatak. Uz to, da-

S obzirom na navedeno, obraćanje Vlade Ustavnom sud u vezi mogućih nepravilnosti kod sakupljanja potpisa građana vezanih za izmjenu ZOR-a je potpuno promašeno i ne-potrebno. Iako se danas to čini kao nevažno pitanje, pošto su Vladini prijedlozi promjene ZOR-a povučene, potrebno je itekako poraditi na Zakonu o referendumu, detaljizi-rati ovlasti pojedinih tijela, a posebno liberalizirati mogućnost sudjelovanja građana u odlučivanju.

Naslovica rujanskog broja: U organizaciji Sindikata metalaca Hrvatske, Radničkog sindikata Brodogradilišta Split i Nezavisnog sindikata Brodosplita, više tisuća radnika Brodosplita, ali i građana, demonstriralo je ulicama grada Splita 22. rujna 2010. godine protiv mogućeg zatvaranja brodogradilišta u privatizacijskom postupku (foto: Vojko Bašić/CROPIX; izvor: www.jutarnji.hr). Socijalistička radnička partija Hrvatske podržala je proteste radnika zahtjevajući hitnu suspenziju privatizacije, a SRP-ovi članovi i volonteri priključili su se toga dana i protestnom mitingu pred zgradom Županije Splitsko-dalmatinske.

Kontakti

Socijalistička radnička partija Hrvatske

Pavla Hatza 14, 10000 Zagreb

Tel: + 385 (0)1 48 35 340

Ivan Plješa, predsjednik

Stjepan Šafran, tajnik

Regionalna organizacija SRP-a Zagrebačko-zagorska

Kralja Tvrta 13, 10430 Samobor

GSM: + 385 (0)98 380 762

Milan Vasiljević, predsjednik

Regionalna organizacija SRP-a Slavonsko-posavska

Kralja Petra IV. 6, 35000 Slavonski brod

GSM: + 385 (0)91 895 1099

Josip Andrić, predsjednik

Regionalna organizacija SRP-a Banijsko-moslavačka

Stjepana i Antuna Radića 31, 44000 Sisak

Tel: + 385 (0)44 531 577

Joso Lončarić, predsjednik

Regionalna organizacija SRP-a za Dalmaciju

Kralja Zvonimira 35, 21000 Split

Tel: + 385 (0)21 482 934

Ranko Adorić, predsjednik

Regionalna organizacija SRP-a za Istru

Istarska 5, 52100 Pula

Tel: + 385 (0)52 219 036

Vladimir Kapuralin, predsjednik

Regionalna organizacija SRP-a Primorsko-goranska

Blaža Polića 3, 51000 Rijeka

GSM: + 385 (0)91 12 03 975

Dalibor Vidović, predsjednik

SRP Grad Zagreb

Pavla Hatza 14, 10000 Zagreb

Tel: + 385 (0)1 48 35 340

Zvjezdana Lazar, predsjednica

